



PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE „PORTY LOTNICZE”
‘POLISH AIRPORTS’ STATE ENTERPRISE

AGENCJA RUCHU LOTNICZEGO

Al. Żwirki i Wigury 1, 00-906 Warszawa,
Telefon: 0 22 574 50 01; Fax: 0 22 574 50 09



PPL-A-AB-ABI-6622-14/243/07

Warszawa, 22 lutego 2007 r.

**PAŃSTWOWA KOMISJA
BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH**

**Przewodniczący Komisji
dr pilot Edmund KLICH**

00-928 Warszawa, ul. Chałubińskiego 4/6

Dotyczy: Zdarzenie z dnia 16.01.2007 r., w którym brały udział samoloty wojskowe F16: HOJO 01 i HOJO 02 (nr rej. PKBWL: 18/07).

W nawiązaniu do e-maila z dnia 22.01.2007 r. Agencja Ruchu Lotniczego uprzejmie informuje, że w opisanej sprawie zakończono postępowanie wyjaśniające ABI-6622-14/07.

W toku przeprowadzonego postępowania ustalono:

W dniu 16.01.2007 r. dwa samoloty typu F16 (HOJO 01 i HOJO 02) wykonywały loty na podstawie złożonych planów lotu. Lotniskiem startu były Krzesiny. Samoloty minęły punkt DOREM ok. godz. 09:01:20 UTC na FL100 i udały się w rejon Powidza do stref TSA8 A-H zgodnie z AUP CHARLIE z dnia 16.01.2007. Strefę TSA8 samoloty osiągnęły o godz. 09:03:05 UTC i rozpoczęły swoje zadanie będąc na łączności z PN w Powidzu.

O godz. 09:18:46 UTC a/c HOJO 01 nawiązał łączność z TWR EPPO na 118,225 MHz zgłaszając chęć (zamiar?) wykonania ćwiczebnego podejścia wg ILS RWY29 na lotnisko Ławica. Po określeniu na żądanie TWR swojej pozycji (5NM north of Powidz), HOJO 01 otrzymał od kontrolera ADC TWR o godz. 09:19:38 UTC polecenie kontynuowania lotu na punkt LAW oraz informację o rodzaju podejścia.

O godz. 09:20:54 UTC na stanowisko As TWR zadzwonił kontroler WPL Krzesiny informując o zamiarze wykonania podejścia według ILS na Ławicy przez dwa F16 i uzgadniając procedurę tego podejścia przez punkty DOREM – LAW do przechwycenia ścieżki.

Okolo godz. 09:25:54 UTC kontroler ADC TWR wydał zgodę załodze samolotu HOJO 01 na podejście ILS RWY29 na lotnisko Ławica.

Samoloty HOJO 01 i HOJO 02 o godz. 09:21:07 UTC minęły Powidz i z kursem zachodnim nawigowały na LAW (zgodnie z wydaną przez kontrolera ADC TWR zgodą, ale niezgodnie z uzgodnieniami przekazanymi przez WPL Krzesiny).

O godz. 09:24:49 UTC przekroczyły wschodnią granicę TMA EPPO na północ od DOREM w odległości 8NM, a o godz. 09:28:47 UTC doleciały do FAF RWY29.

Po wykonaniu podejścia samoloty zawróciły w kierunku DOREM i zostały przekazane pod kontrolę Krzesin.

Z analizy zdarzenia wynika:

1. Kontroler ADC TWR EPPO wydał zezwolenie na wykonanie przez dwa samoloty F16 podejścia wg ILS RWY29 na lotnisko Ławica przez punkt LAW.
2. Z WPL Krzesiny uzgodniono, że samoloty F16 wykonają podejście przez punkt DOREM a następnie punkt LAW.

Numery tel. / fax:

Biuro Żeglugi Powietrznej
Biuro Zarządzania i Organizacji ARL
Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Ruchu Lotniczego
Biuro Rozwoju i Wdrożeń

0 22 574 65 01 / 09
0 22 574 63 01 / 09
0 22 574 66 01 / 09
0 22 574 61 01 / 09

3. W rzeczywistości załogi F16 wykonały uzgodniony z TWR EPPO dołot do Ławicy przez punkt LAW.
4. Koordynacja przeprowadzona była w sposób chaotyczny i niejednoznaczny.
5. Złożone plany lotów F16 nie przewidują wykonania operacji podejścia ILS na Ławicy.
6. Nic nie wiadomo nt. koordynacji w sprawie F-16 pomiędzy PN w Powidzu i WPL Krzesiny.

Wnioski:

1. Kontroler ADC TWR EPPO nie powinien wydać zezwolenia na wykonanie podejścia bez uprzednich uzgodnień z WPL Krzesiny.
2. Strona wojskowa powinna wcześniej powiadamiać o zmianach w planowanej sytuacji ruchu samolotów wojskowych (wewnętrzna koordynacja?).
3. Samoloty F16 wleciały w przestrzeń kontrolowaną TMA EPPO po wcześniejszym zgłoszeniu się na łączność z TWR EPPO i uzgodnieniu warunków. Notatka służbowa kontrolera TWR jest w tym zakresie bezprzedmiotowa, gdyż naruszenie przestrzeni nie miało miejsca.
4. Ustalenia i uzgodnienia telefoniczne pomiędzy TWR EPPO i WPL Krzesiny powinny być dla obu stron jednoznacznie zrozumiałe i zgodne z „Porozumieniem o współpracy pomiędzy Poznań TWR, Aeroklubem Poznańskim i WPL Krzesiny”.

Wstępna klasyfikacja dokonana przez Dział Inspekcji ATM określa to zdarzenie jako uchybienie.

W związku z przeprowadzonym postępowaniem zalecono poinformowanie kontrolerów ruchu lotniczego TWR EPPO o zaistniałym zdarzeniu w aspekcie przestrzegania obowiązujących porozumień i instrukcji.

Agencja Ruchu Lotniczego przesyła w załączeniu zebraną dokumentację do dalszego służbowego wykorzystania.

Z poważaniem

Załączniki:

1. Karta klasyfikacyjna.
2. Notatka służbowa kontrolera ruchu lotniczego TWR EPPO z dnia 16.01.2007.
3. Depesze ATS dotyczące a/c HOJO 01 i HOJO 02 z dnia 16.01.2007 r.
4. AUP z dnia 16.01.2007 r.
5. Dysk CD-R z materiałami multimedialnymi.

Do wiadomości:

1. Szefostwo Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych.

AD